DAN-SLOVAKIA AGRAR, A.S.
Nový Dvor 932 01 Veľký Meder

VÝMENA TECHNOLÓGIE DOLNÝ ŠTÁL

Oznámenie o zmene navrhovanej činnosti podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Bratislava 2021

OBSAH

I. Údaje o navrhovateľovi 3
1. Názov (meno) 3
2. Identifikačné číslo 3
3. Sídlo 3
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu Navrhovateľa 3
5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie 3

II. Názov zmeny navrhovanej činnosti 3
III. Údaje o zmene navrhovanej činnosti 4
1. Umiestnenie navrhovanej činnosti (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo) 4
2. Opis technického a technologického riešenia vrátane požiadaviek na vstupy (záber pôdy, spotreba vody, ostatné surovinové a energetické zdroje, dopravná a iná infraštruktúra, nároky na pracovné sily, iné nároky) a údajov o výstupoch (napríklad zdroje znečistenia ovzdušia, odpadové vody, iné odpady, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, tepla a zápachu, iné očakávané vplyvy, napríklad vyvolané investície). 4
Existujúci stav (nulový variant) 4
Popis navrhovanej zmeny 5
Požiadavky na vstupy 8
Údaje o výstupoch 9
3. Prepojenie s ostatnými plánovanými a realizovanými činnosťami v dotknutom území a možné riziká havárií vzhľadom na použité látky a technológie 11
4. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov 12
5. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch zmeny navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice 12
6. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia vrátane zdravia ľudí 12
6.1. Hydrologické a Hydrogeologické pomery 13
6.2. Klimatické pomery 14
6.3. Hydrologické a hydrogeologické pomery 16
6.4. Biotické pomery 17
6.5. Chránené územia 18
6.6. Krajina. kreajinný obraz, scenéria 18
6.7. Stabilita krajiny 19
6.8. Obyvateľstvo 19

IV. Vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľstva vrátane kumulatívnych a synergických 23
Vplyv na horninové prostredie a reliéf 23
Vplyvy na povrchové a podzemné vody 23
Vplyvy na ovzdušie a klímu 24
Vplyvy na pôdu 24
Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy 24
Vplyvy na krajinu 24
Vplyv na obyvateľstvo 25
Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia a prvky ÚSES 25
Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia 25
Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice 26

V. Všeobecne zrozumiteľné záverečné zhrnutie 26
VI. Prílohy 27
1. Informácia, či navrhovaná činnosť bola posudzovaná podľa zákona; v prípade, ak áno, uvedie sa číslo a dátum záverečného stanoviska, príp. jeho kópia 27
2. Mapy širších vzťahov s označením umiestnenia zmeny navrhovanej činnosti v danej obci a vo vzťahu k okolitej zástavbe 28
3. Dokumentácia k zmene navrhovanej činnosti 28
Zoznam hlavných použitých materiálov 28
Zoznam textovej a grafickej dokumentcie, ktorá sa vypracovala pre zámer 29
Legislatíva 29

VII. Dátum spracovania 30
VIII. Meno, priezvisko, adresa a podpis spracovateľa oznámenia 30
IX. Podpis oprávneného zástupcu navrhovateľa 30

I. ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. NÁZOV (MENO)

Dan - Slovakia Agrar, a.s.

2. IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO

36 240 729

3. SÍDLO

Nový Dvor
932 01 Veľký Meder

4. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

Mogens Hansen, Dan – Slovakia Agrar a.s., Nový Dvor, Veľký Meder 932 01, predseda predstavenstva
Mgr. Andrea Németh, Dan – Slovakia Agrar a.s., Nový Dvor, Veľký Meder 932 01, podpredsedníčka predstavenstva
Tel.: 00421 31 590 34 11
E-mail: an@dsa.sk

5. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA, TELEFÓNNE ČÍSLO A INÉ KONTAKTNÉ ÚDAJE KONTAKTNEJ OSOBY, OD KTOREJ MOŽNO DOSTAŤ RELEVANTNÉ INFORMÁCIE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A MIESTO NA KONZULTÁCIE

RNDr. Vladimír Žúbor
EKOCONSULT – enviro, a. s.
Miletičova 23
821 09 Bratislava
Tel: +421-2-5556 9758
e-mail: zubor@ekoconsult.sk

II. NÁZOV ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Výmena technológie Dolný Štál

III. ÚDAJE O ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI (KRAJ, OKRES, OBEC, KATASTRÁLNE ÚZEMIE, PARCELNÉ ČÍSLO)

Kraj: Trnavský
Okres: Dunajská Streda
Obec: Dolný Štál
Katastrálne územie: Horný Štál
Parcelné číslo: 472/18, 472/33-34, 472/36-37, 472/39, 472/95-98
Právny vzťah k parcele 472/39 je evidovaný na liste vlastníctva č. 1509, ostatné parcely sú na nezaloženom liste vlastníctva.

Navrhovaná zmena sa týka parciel, ktoré sú súčasťou areálu „Farma ošípaných na výkrm, Dolný Štál“, ktorú vlastní spoločnosť Dan - Slovakia Agrar, a.s., Nový Dvor, 932 01 Veľký Meder. Areál sa nachádza v extraviláne obce Dolný Štál. Okolie areálu je tvorené zeleňou, prevažne listnatými stromami a kríkmi. Širšie okolie tvorí prevažne orná pôda. Najbližšie vzdialená obytná zóna obce Dolný Štál je 2,2 km juhozápadným smerom. Juhovýchodným smerom je obytná zóna obce Okoč - Jánošíkovo na Ostrove 4,5 km.

2. OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA VRÁTANE POŽIADAVIEK NA VSTUPY

EXISTUJÚCI STAV (NULOVÝ VARIANT)

Chov ošípaných je realizovaný v desiatich objektoch na ustajnenie ošípaných - maštaliach (M1 - M10). Maštale sú rozmiestnené vedľa seba rovnobežne v 20 m vzdialenosti od seba. Maštale sú typické samostatne stojace prízemné jedno-traktové murované objekty obdĺžnikového pôdorysu. V priečnom smere sú maštale navzájom spojené spojovacou chodbou. Objekty sú založené plošne na železobetónových základových pásoch. Odstraňovanie hnojovice (moč a výkaly ošípaných) je zabezpečené prostredníctvom celoroštovej podlahy, odkiaľ hnojovica prepadá do podroštových priestorov, zvedených do tzv. hnojovicovej kanalizácie zaústenej do prečerpávacej stanice hnojovice. Areál nie je odkanalizovaný. Splaškové odpadové vody idú do žúmp. Odpadové vody vznikajúce pri čistení a dezinfekcii maštalí sú zvedené do hnojovicovej kanalizácie. Odpadové vody z kafilerickej budovy sú zvedené do žumpy, odkiaľ sa na základe zmluvy likvidujú na ČOV. Vody z povrchového odtoku sú odvádzané volne do terénu. Vetranie maštalí je zaistené štresnými výduchmi s ventilátormi a cez vetracie štrbiny so žalúziami. Výška výduchov nad úrovňou terénu je 6,25 m, nad hrebeňom strechy je 1 m. Prívod/odvod vzduchu zabezpečujú vetracie štrbiny na bočných stenách maštali. Teplota v maštaliach sa pohybuje od 13 do 22 °C. Dodávka tekutého krmiva je zabezpečovaná 4x denne prostredníctvom trubkových dopravníkov z miešarne mokrých krmív. Napájanie ošípaných zabezpečujú kolíkové napájačky.

Prevádzka bola povolená a uvedená do trvalého užívania kolaudačným rozhodnutím č.754/04-004/DŠ zo dňa 30.12.2004 Obecným úradom Dolný Štál (Prestavba farmy Dolný Štál). V roku 2006 bola zaradená ako prevádzka pod Integrovaným povolením č.

1690/496-OIPK/2006/Kk/371180105 „Farma ošípaných na výkrm, Dolný Štál“. Jeho posledná zmena bola vydaná 25.3.2020 pod číslom 5437/37/2019/-9789/2020/Skr-30209/2019/371180/Z6. Prevádzka je kategorizovaná v zozname priemyselných činností v prílohe č. 1 zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pod bodom: 6.6. b) Intenzívny chov hydiny alebo ošípaných s priestorom pre viac ako 2 000 ks ošípaných nad 30 kg.

Podľa zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov a jeho prílohy č. 8 môžeme prevádzku farmy pre chov ošípaných zaradiť nasledovne:

- časť 11. Poľnohospodárska a lesná výroba, položka č. 1. b) Zariadenia na intenzívnu živočíšnu výrobu vrátane depónií vedľajších produktov s kapacitou b) ošípané - od 2 000 ks (nad 30 kg) alebo od 750 ks prasníc

Projektovaná kapacita je 17 640 miest pre ošípané nad 30 kg a 5 000 miest pre odstavčatá do 30 kg.

POPIS NAVRHOVANEJ ZMENY

Primárnym účelom navrhovanej zmeny činnosti je výmena technologického zariadenia chovu ošípaných v maštaliach M1 - M5. Ide o novú technológiu, ktorá bude využívať systém tepelných čerpadiel s tzv. plošnými kolektormi, kde primárny okruh systému tepelných čerpadiel získava tepelnú energiu zo zostatkového tepla tekutej hnojovice. Ležaté rozvody systému tepelných čerpadiel ochladzujú tekutú hnojovicu a výrazným spôsobom (cca 30 %) znižujú vyparovanie NH_3 z povrchu hnojovice. Zo získaného tepla je po spracovaní systémom tepelných čerpadiel teplá voda vháňaná do vykurovacích obvodov a prostredníctvom rebrových registrov odovzdá teplo do interiérových priestorov maštalí. Nová technológia je v súlade s publikovanými Závermi o BAT (VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2017/302 z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných) – pričom na efektívne využívanie energie sa ma využiť technika BAT 8. f použitie tepelných čerpadiel na rekuperáciu tepla. Okrem výmeny technológie v 5 objektoch maštalí sa na farme plánuje umiestnenie nasledovných stavebných objektov:

- vstupný hygienický kontajner
- hygienický kontajner pre vodiča
- žumpa pre kontajnery
- kŕmne silá v počte 3 ks medzi maštaľami č. 1 a č. 2
- nová hygienická slučka medzi maštaľami č. 2 a č. 3

ZMENY V MAŠTALIACH 1 AŽ 5

Maštaľ - M1

Zdemontuje sa existujúca technológia ustajnenia a odstráni sa jestvujúca betónová roštová podlaha. Vybuduje sa nový vykurovací systém v podroštovej časti a zabetónuje sa. Osadí sa nová celoroštová plastová podlaha, na ktorej budú umiestnené nové koterce na ustajnenie odstavčiat v počte 5 000 ks. Celkový počet boxov v objekte bude 190 ks. V rámci výmeny technológie ustajnenia je navrhnutý nový kŕmny systém. Tekutý

kŕmny systém bude nahradený suchým kŕmnym systémom. Do kotercov sa umiestnia kŕmne automaty, ktoré sú prepojené terčíkovým dopravníkom. Terčíkové dopravníky budú napojené na nové vonkajšie kŕmne silá. Vonkajšie kŕmne silá budú slúžiť na uskladnenie krmiva pre M1 aj M2.
V západnej časti objektov sa vytvorí miestnosť lokálneho kadáveru so špeciálnymi kontajnermi s prístupom cez novú komunikačnú chodbu a so samostatným vstupom z exteriéru pomocou dvojkrídlovej brány.
Vedľa nej sa nachádza miestnosť skladu s únikovými východmi pre prípad požiaru. V týchto miestnostiach bude vytvorená nová betónová podlahová konštrukcia v úrovni podlahy v maštali. Na východnej štítovej stene M1 bude vytvorená expedičná rampa, ktorá je spojená s kontajnerom pre vodiča pomocou navrhovanej lávky. V objekte sa plánujú aj ďalšie únikové východy 2 – 2 ks na pozdĺžnych obvodových stenách a 2 ks na východnej strane. Pred únikovými východmi na prekonanie výškových rozdielov interiéru a exteriéru sú plánované betónové rampy.

Maštaľ – M2
Zdemontuje sa existujúca technológia ustajnenia a odstráni sa jestvujúca betónová roštová podlaha, vybuduje sa nový vykurovací systém v podroštovej časti a zabetónuje sa. Osadí sa nová celoroštová PE podlaha, na ktorej budú umiestnené nové koterce na ustajnenie ošípaných vo výkrme v počte 1 960 ks. Celkový počet boxov v objekte bude 190 ks. V rámci výmeny technológie ustajnenia je navrhnutý nový kŕmny systém. Tekutý kŕmny systém bude nahradený kŕmnym systémom suchým. Do kotercov sa umiestnia kŕmne automaty, ktoré sú prepojené terčíkovým dopravníkom. Terčíkové dopravníky budú napojené na nové vonkajšie kŕmne silá. Vonkajšie kŕmne silá budú slúžiť na uskladnenie krmiva pre M2 aj M1 súčasne.
V západnej časti objektov sa vytvorí miestnosť lokálneho kadáveru s prístupom cez novú komunikačnú chodbu a so samostatným vstupom z exteriéru pomocou dvojkrídlovej brány.
Vedľa nej sa nachádza miestnosť skladu s únikovými východmi pre prípad požiaru. V týchto miestnostiach bude vytvorená nová betónová podlahová konštrukcia v úrovni podlahy v maštali. V objekte sa plánujú aj ďalšie únikové východy 2 – 2 ks na pozdĺžnych obvodových stenách a 2 ks na východnej strane. Pred únikovými východmi na prekonanie výškových rozdielov interiéru a exteriéru sú plánované betónové rampy.

Maštaľ – M3
Zdemontuje sa existujúca technológia ustajnenia a odstráni sa jestvujúca betónová roštová podlaha, vybuduje sa nový vykurovací systém v podroštovej časti a zabetónuje sa, osadia sa naspäť nové betónové rošty, na ktorých budú naspäť umiestnené koterce a válovy na ustajnenie ošípaných vo výkrme v počte 1 960 ks.
V objekte sa zachová existujúca technológia ustajnenia, kŕmenia a vetrania.
V západnej časti objektov sa vytvorí technická miestnosť – kotolňa. V tomto objekte budú únikové východy riešené v počte 4 ks: 2 ks na východnej štítovej stene a 1-1 ks na pozdĺžnych obvodových stenách pred technickou miestnosťou. Pred únikovými východmi na prekonanie výškových rozdielov interiéru a exteriéru sú plánované betónové rampy.

Maštaľ – M4 a M5
Zdemontuje sa existujúca technológia ustajnenia a odstráni sa jestvujúca betónová roštová podlaha. Vybuduje sa nový vykurovací systém v podroštovej časti a zabetónuje

sa, osadia sa naspäť nové betónové rošty, na ktorých budú naspäť umiestnené koterce a válovy na ustajnenie ošípaných vo výkrme v počte 1 960 ks na maštaľ.
V objektoch sa zachová existujúca technológia ustajnenia, kŕmenia a vetrania.
V týchto objektoch budú únikové východy riešené v počte 4 ks: 2-2 ks na východnej a západnej štítovej stene. Pred únikovými východmi na prekonanie výškových rozdielov interiéru a exteriéru sú plánované betónové rampy.

POPIS NOVÝCH STAVEBNÝCH OBJEKTOV

Ústredné vykurovanie
Zdrojom tepla pre maštale budú 4 tepelné čerpadlá zem - voda Thermia Mega XL s max. výkonom 88 kW, výkon technickej miestnosti bude 360 kW. Ako záložný zdroj tepla bude slúžiť elektrický kotol Buderus s výkonom 60 kW. Technická miestnosť bude umiestnená v maštali č. 3.

Vstupný hygienický kontajner
Objekt bude umiestnený vedľa vnútrozávodnej komunikácie oproti M1. Vonkajšie rozmery kontajnera sú 3x7 m. Vykurovanie objektu je navrhnuté elektrické priamotopné.

Hygienický kontajner pre vodiča
Objekt bude umiestnený vedľa vnútrozávodnej komunikácie oproti maštali M1. Kontajner bude prepojený pomocou oceľovej lávky s expedičnou rampou na rohu maštale M1. Vonkajšie rozmery kontajnera sú 2,1x7 m. Vykurovanie objektu je navrhnuté elektrické priamotopné.

Žumpa
Pre zachytenie splaškových odpadových vôd zo vstupného hygienického kontajnera a z kontajnera pre šoférov je navrhnutá prefabrikovaná železobetónová žumpa objemu 11,5 m^3. Splaškové odpadové vody z navrhovaných hygienických kontajnerov budú odvádzané vetvou splaškovej kanalizácie. V lomových bodoch a pri vývodoch z objektov budú na stoke splaškovej kanalizácie osadené kontrolné šachty. Splašková stoka bude zaústená do navrhnutej nepriepustnej žumpy, ktorá bude opatrená železobetónovou stropnou konštrukciou s technickým otvorom rozmeru 750 x 750 mm pre kontrolu a vyprázdňovanie. Voda zo žumpy bude vyvážaná na ČOV na základe zmluvy s prevádzkovateľom ČOV.

Zásobníky krmiva
Pre dočasné uskladnenie krmiva sú navrhnuté tri typizované oceľové jednoplášťové valcové zásobníky objemu 39 m^3. Priemer každého zásobníka je 3,5 m. Výška zásobníkov je 7,077 m. Zásobníky budú uložené na železobetónovej základovej doske.

Hygienická slučka
Kontajner bude umiestnený pozdĺž jestvujúcej spojovacej chodby medzi maštaľami M2 a M3. Ide o kontajner, ktorý je prepojený s chodbou na dvoch miestach pomocou spojovacej chodbičky. Vonkajšie rozmery kontajnera sú 3x7 m. Vykurovanie objektu je navrhnuté elektrické priamotopné.

Ústredné vykurovanie
Zdrojom tepla pre maštale budú 4 tepelné čerpadlá zem - voda Thermia Mega XL s max. výkonom 88 kW, výkon technickej miestnosti bude 360 kW. Ako záložný zdroj tepla bude

slúžiť elektrický kotol Buderus s výkonom 60 kW. Technická miestnosť bude umiestnená v maštali č. 3.

Z hľadiska chovu ošípaných výmenou technológie možno očakávať množstvo pozitívnych účinkov. Pri chove ošípaných je dôležitá hygiena, vhodná pocitová teplota, ventilácia a bezpečnosť dodávky krmiva. Vybavenie a klíma maštale sú rozhodujúce z hľadiska denného prírastku živej hmotnosti a z hľadiska konverzie krmiva. Samokŕmidlá pre suchý výkrm zabezpečujú počas celého dňa ad libitum prístup ku krmivu a zabezpečujú týmto aj dobré životné podmienky odstavčatám. Zabezpečením vykurovania maštalí bude kvalita vzduchu oveľa priaznivejšia. Ideálna teplota v maštaliach bude lepšie ovládateľná a rýchlejšie dosiahnuteľná. Vďaka novej technológii vykurovania dokáže prevádzka znížiť koncentráciu amoniaku v maštaliach. V zimnom období dokáže prevádzka dosiahnuť ideálnu teplotu oveľa rýchlejšie. Výmenou technológie sa zlepšia celkové životné podmienky zvierat, a s tým rovnomerne aj výsledky výroby.
Navrhovanou zmenou činnosti nedôjde k navýšeniu hodnoty pre hodnotiaci parameter podľa prílohy č. 8 bod. 11 – Poľnohospodárska a lesná výroba položka č. 1b) „Zariadenia na intenzívnu živočíšnu výrobu vrátane depónií vedľajších produktov s kapacitou ošípaných od 2 000 ks (nad 30 kg) alebo od 750 ks prasníc“ podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Výsledná kapacita prevádzky ostane zachovaná 17 640 kusov ošípaných nad 30 kg a 5 000 kusov odstavčiat do 30 kg.

POŽIADAVKY NA VSTUPY

Záber pôdy

Navrhovaná zmena činnosti bude realizovaná na plochách charakterizovaných ako zastavaná plocha a ostatná plocha. Na okolitých pozemkoch v rámci jestvujúceho areálu sú umiestnené objekty farmy a vnútroareálové komunikácie.
Predmetom navrhovanej zmeny činnosti je výmena technológie v maštaliach M1 - M5, vstupný hygienický kontajner, hygienický kontajner pre vodiča, žumpa pre kontajnery, kŕmne silá v počte 3 ks medzi M1 a M2 a nová hygienická slučka medzi M2 a M3. Predmetné zmeny sa uskutočnia výlučne v areáli farmy.
Na základe uvedeného môžeme konštatovať, že realizáciou navrhovanej zmeny činnosti nedôjde k záberu poľnohospodárskej ani lesnej pôdy.

Spotreba vody

Spotreba vody počas výstavby
Počas výstavby sa nepočíta s akýmkoľvek výraznejším nárastom spotreby vody. Do stavebných surovín sa voda nebude pridávať. Rovnako nie sú v objekte farmy plánované trvalé sociálne priestory pre zamestnancov dodávateľov realizujúcich stavbu.

Spotreba vody počas prevádzky
Voda je v prevádzke odoberaná z vlastnej studne a zmenou navrhovanej činnosti nedôjde k zmene v spôsobe zásobovania vodou.

Voda je používaná v miešiarni krmív na mokrenie krmiva, v sociálnych zariadeniach pre zamestnancov, v maštaliach na napájanie ošípaných, na dezinfekciu maštalí, v kafilerickom zariadení na dezinfekciu. Voda bude tvoriť vykurovacie médium nového systému vykurovania – objekt bude pomocou zásobného potrubia a vnútorného rozvodu napojený na centrálny vodovod prevádzky. Táto zmena výrazne neovplyvní doterajšiu spotrebu vody. Úsporu vody možno očakávať pri zmene spôsobu vykrmovania z mokrého na suché. Zároveň dôjde k miernemu navýšenie z dôvodu vzniku nových hygienických objektov. Výsledná zmena spotreby vody bude zanedbateľná s ohľadom na celkový odber vody.

Surovinové zdroje

Základnými surovinami sú kŕmne zmesi, voda. Navrhovaná zmena si nevyžaduje zmenu surovinových zdrojov.

Energetické zdroje

Na činnosť prevádzky je potrebná elektrická energie, ktorá je dodávaná na základe zmluvy o dodávke elektriny. Plánovaná spotreba elektrickej energie je 950 MWh/rok, priemerná denná spotreba 2,6 MWh, max. denný odber bude 4,7 MWh.
Navrhovaná zmena počíta s inštaláciou náhradného zdroja elektrickej energie stacionárny dieselagregát o výkone 400 kVA. Vzhľadom na to, že ide o záložný zdroj, jeho prevádzka sa odhaduje na max. 10 dní v roku, v čase výpadku dodávky elektrického prúdu. Spotreba nafty počas prevádzky sa odhaduje na max. 5 000 l za rok. Zdrojom tepla budú 4 tepelné čerpadlá Therma Mega XL s výkonom 88 kW.

Dopravná a iná infraštruktúra

Vzhľadom nato, že ide o modernizáciu v existujúcom areáli chovného zariadenia, navrhovaná činnosť si nevyžaduje zmeny na dopravnej infraštruktúre.

Nároky na pracovné sily

Po realizácii navrhovanej zmeny sa počet zamestnancov nezmení.

Iné nároky

Iné nároky pre navrhovanú zmenu činnosti neboli špecifikované.

ÚDAJE O VÝSTUPOCH

Zdroje znečisťovania ovzdušia

Prevádzka je podľa zákona č. 137/20 10 Z. z. o ovzduší a podláh vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov veľkým zdrojom znečisťovania ovzdušia:

- 6.12.1 Chov hospodárskych zvierat s projektovaným počtom chovných miest:

a) ošípané s hmotnosťou nad 30 kg.

Súčasťou riešenej stavby bude aj nový stacionárny dieselagregát o výkone 400 kVA/328 kW, ktorý bude slúžiť ako náhradný zdroj energie v prípade výpadku. Pôvodný dieselagregát bude po uvedení nového zdroja znečisťovania do trvalého užívania demontovaný Nové zariadenie bude používané výlučne na núdzovú prevádzku.

Súčasťou dieselagregátu je palivová nádrž na naftu o objeme 600 l, ktorá je protihavarijne zabezpečená záchytnou vaňou s dostatočným protihavarijným objemom. Predmetný dieselagregát je v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov kategorizovaný nasledovne:

1. Palivovo-energetický priemysel
1.1.2 Technologické celky obsahujúce spaľovacie zariadenia vrátane plynových turbín a stacionárnych piestových spaľovacích motorov, s nainštalovaným súhrnným menovitým tepelným príkonom ≥ 0,3 až >50 MW
- stredný zdroj

Vzhľadom na to, že ide o záložný zdroj, jeho prevádzka sa odhaduje na max. 10 dní v roku, v čase výpadku dodávky elektrického prúdu – emisné limity sa pre takéto zariadenia neurčujú. Spotreba nafty počas prevádzky sa odhaduje na max. 5 000 l za rok.
Pre chov ošípaných je povinnosť dodržiavať‘ emisné úrovne znečisťujúcich látok v stajňovom prostredí:

Parameter	Kategória zvierat	BAT-AEL (počet kg ZL na miesto pre zviera na rok)
Amoniak vyjadrený ako NH_3	Ošípané na výkrm	0,1 - 2,6
	Odstavčatá	0,03 - 0,53
Celkové množstvo vylúčeného fosforu vyjadrené ako P_2O_5	Ošípané na výkrm	3,5 - 5,4
	Odstavčatá	1,2 - 2,2
Celkové množstvo vylúčeného dusíka vyjadrené ako N	Ošípané na výkrm	7,0 - 13,0
	Odstavčatá	1,5 - 4,0

Výpočet vylúčeného dusíka a fosforu prevádzkovateľ uskutoční na základe analýzy celkového obsahu dusíka a fosforu v hnojovici alebo pomocou materiálovej bilancie dusíka a fosforu na základe príjmu krmiva celkového obsahu proteínov v krmive.
Aplikovaním novej technológie vykurovania sa výrazným spôsobom (cca 30 %) zníži vyparovanie NH_3 z povrchu hnojovice oproti pôvodnému riešeniu, čím sa dosiahne dodržanie emisného limitu (BAT-AEL).

Odpadové vody

Počas výstavby

Zvýšená produkcia odpadových vôd počas výstavby sa neočakáva. Personál dodávateľov bude využívať mobilné sociálne zariadenia. Čistenie strojov a mechanizmov si dodávatelia zabezpečia vo vlastnej réžii, v priestoroch farmy nie je možné ich vyčistenie, pretože farma na to nedisponuje vhodným zariadením a priestormi.

Počas prevádzky

V prevádzke vznikajú odpadové vody z čistenia hnojovicovej kanalizácie, ktoré sú odvádzané spolu s hnojovicou, ktorá je prečerpávaná z maštalí do nádrží na hnojovicu. Odtiaľ sa vyvážajú uzatvorenými cisternami a následne sa aplikujú špeciálnou technológiou SAMSON na poľnohospodársku pôdu. Vody z povrchového odtoku sú odvádzané priamo do terénu.

V súvislosti s riešenou navrhovanou zmenou činnosti „Výmena technológie Dolný Štál“ budú vznikať splaškové odpadové vody z navrhovaných hygienických objektov. Tieto budú odvádzané vetvou splaškovej kanalizácie. V lomových bodoch a pri vývodoch z objektov budú na stoke splaškovej kanalizácie osadené kontrolné šachty. Splašková stoka bude zaústená do navrhovanej nepriepustnej žumpy s objemom 11,5 m^3. Odpadová voda z existujúcej centrálnej kafilérie, ktorá vzniká pri jej čistení v objeme asi 5 m^3/rok sa zhromaždí v žumpe tvoriacej súčasť stavebného objektu a je vyvážaná ako odpad.

Iné odpady

Počas výstavby navrhovanej činnosti sa očakáva vznik odpadov z demolácie existujúcich technológií ako aj bežných odpadov vznikajúcich počas inštalácie novej technológie. Zoznam odpadov a množstvá budú upresňované podľa skutočného stavu. Vzniknuté odpady budú triedené a zhromažďované podľa druhov v pristavených kontajneroch. Počas prepravy budú kontajnery prekryté plachtou proti zvíreniu prachu tak, aby nedochádzalo počas prepravy k jeho vypadávaniu alebo rozprášeniu. Zhromažďovanie odpadov bude v prevádzke zabezpečené vo VOK do doby ich odvozu na zhodnotenie/zneškodnenie oprávnenou organizáciou.
Druhová skladba odpadov ako aj množstvo odpadov počas prevádzky nebudú navrhovanou činnosťou ovplyvnené.

Zdroje hluku a vibrácií

Zmenou navrhovanej činnosti nepredpokladáme navýšenie šírenia vibrácií a hluku.

Zdroje žiarenia, tepla a zápachu

Zrealizovaním navrhovanej zmeny nevzniknú nové zdroje žiarenia alebo tepla či zápachu.

Vyvolané investície

V súčasnom štádiu poznania nie sú žiadne vyvolané investície známe.

3. PREPOJENIE S OSTATNÝMI PLÁNOVANÝMI A REALIZOVANÝMI ČINNOSŤAMI V DOTKNUTOM ÚZEMÍ A MOŽNÉ RIZIKÁ HAVÁRIÍ VZHĽADOM NA POUŽITÉ LÁTKY A TECHNOLÓGIE

Primárnym účelom navrhovanej zmeny činnosti je výmena technologického zariadenia chovu ošípaných v maštaliach M1 - M5. Okrem výmeny technológie v 5 ks maštalí sa na farme plánuje umiestnenie nasledovných stavebných objektov: vstupný hygienický kontajner, hygienický kontajner pre vodiča, žumpa pre kontajnery, kŕmne silá v počte 3 ks a nová hygienická slučka.
Zmena navrhovanej činnosti v zásade nemení pôvodné riešenie do takej miery, aby vznikli riziká vo väzbe na nové používané látky. Zdravotné riziká v existujúcej prevádzke a riešenie podľa zmeny navrhovanej činnosti je možné hodnotiť v zásade ako rovnaké.
Pri posudzovaní rizík vyplývajúcich z prevádzky treba analyzovať bezpečnostný systém prevádzky. Z neho vyplýva riziko dlhodobého vypadnutia elektrického prúdu, dlhodobého vypadnutia prívodu energetického zdroja. Je to však riziko minimálne a z hľadiska vplyvov na životné prostredie krátkodobé a zanedbateľné. Krátkodobé riziko rieši inštalácia nového dieselagregátu.

S realizáciou činnosti sú spojené aj určité riziká havarijného respektíve katastrofického charakteru. Môže k nim dôjsť v dôsledku rizikových situácií spôsobených vojnovým konfliktom, sabotážou, haváriou (zlyhanie technických opatrení alebo ľudského faktora) alebo extrémnym pôsobením prírodných síl (vietor, sneh, mráz, zosuvy). Dôsledkom rizikovej situácie môže byť kontaminácia horninového prostredia, pôdy a povrchových aj podzemných vôd napr. hnojovicou, ropnými látkami, požiar, ale aj poškodenie zdravia alebo smrť. Štatisticky sa jedná o veľmi málo pravdepodobné situácie, ktoré je možné minimalizovať až vylúčiť dodržiavaním technologických postupov a bezpečnostných opatrení ako aj konkrétnych prevádzkových predpisov. S poruchami zariadení a havarijnými stavmi nie sú spojené prípadné zdravotné riziká, ktoré by znášali obyvatelia. S týmito rizikami sa počíta už pri konštrukcii zariadení. Súčasné požiadavky na zariadenia sú také, že systémy na vznik havarijného stavu spojeného s poruchou na vlastnom technickom zariadení alebo na prívodoch reagujú automaticky. Vzhľadom na charakter činnosti, pracovné postupy a materiálové vstupy a výstupy z činnosti, negatívny dopad na obyvateľov nemôže nastať ani pri manipulácii a preprave hnojovice. Nakladanie s hnojovicou v celom procese bude smerovať k tomu, aby z prepravy nevznikli účinky, ktoré by mohli narušiť pohodu a kvalitu života obyvateľov. Navrhovaná prevádzka z hľadiska zostatkových rizík vyhovuje požiadavkám bezpečnosti práce. Pre znižovanie uvedených rizík je potrebné dodržiavať základné požiadavky bezpečnosti práce, požiadavky bezpečnosti technických a technologických zariadení, technologický postup výroby, dodržiavať návody na obsluhu a údržbu strojov a zariadení, používať osobné ochranné pracovné pomôcky, na pracovisku udržiavať poriadok a čistotu. Prevádzka chovu ošípaných musí dodržiavať hygienický program chovného systému, s cieľom zabezpečiť zaručenie dodržiavania hygienických podmienok.

4. DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Pre navrhovanú zmenu činnosti je potrebná:

- zmena integrovaného povolenia a stavebné povolenie v zmysle zákona č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- povolenie na prevádzku v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

5. VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNE HRANICE

Posudzovaná zmena navrhovanej činnosti nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice a nenapĺňa podmienky § 40 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a kritériá uvedené v prílohe č. 13 a č. 14 predmetného zákona.

6. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA VRÁTANE ZDRAVIA ĽUDÍ

Územie, ktorého sa dotýka nasledujúci popis, je ohraničené buď samotným priestorom areálu prevádzky (dotknuté hodnotené územie) alebo je ho možné v širšom meradle

(širšie okolie hodnotenej oblasti) orientačne ohraničiť územím katastra obce Dolný Štál. Niektoré informácie týkajúce sa zložiek životného prostredia sú regionálneho charakteru.

6.1. HYDROLOGICKÉ A HYDROGEOLOGICKÉ POMERY

Farma Dolný Štál sa nachádza medzi obcami Dolný Štál a Topoľníky v kat. úz. Horný Štál na hranici územia chránenej oblasti prirodzenej akumulácie podzemných vôd na Žitnom ostrove, vyhlásenej nariadením vlády č. 46/1978 Zb Nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky o chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom ostrove.

Dotknuté územie leží v nadmorskej výške cca 112 m n. m. v území s rovinatým charakterom. Na geologickej stavbe územia sa podieľajú sedimenty terciéru a kvartéru. Kvartér (štrky a štrkopiesky) sa v území vyskytuje o hrúbke až do 70 m. Ide o dobre priepustné vrstvy. Terciér je reprezentovaný sedimentárnym neogénom - levantom, pontom a v jeho podloží panónom. Pontské súvrstvia tvorí tzv. pestrá séria, kde ide o rytmické striedanie pestrofarebných ílov zeleno šedej, hnedošedej až šedomodrej farby, piesčitých ílov, ílovitých pieskov s polohami jemnozrnných polymiktných pieskov. Podzemná voda sa vyskytuje v hĺbke od 1,5 do 2,7 m p.t. a kolíše počas roka. Okrem prirodzeného vysokého obsahu mangánu (0,16 až 0,54 mg/l) tieto podzemné vody najmä do roku 2010 boli zaťažené ešte síranmi 1 008 mg/l, dusičnanmi (do 70 mg/l), $CHSK_{Mn}$ (do 25 mg/l), a vodivosťou (do 170 mS/m) a miestami aj ropnými látkami.

Vlastná lokalita farmy v zmysle zákona č. 305/2018 Z.z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov je súčasťou chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom ostrove.. V areáli farmy a v jeho širšom okolí dominuje fluviálna fácia údolných riečnych náplavov kvartérnej sedimentácie. V jej pokryvnej holocénnej zóne o prevažnej mocnosti ešte prevládajú relatívne nepriepustné hlinito-ílovité sedimenty min. do hĺbky 1,5 – 3,0 m p.t., a na viacerých miestach /sedimentačné fácie pochovaných meandrov/ až do 4,5 m p.t. Tie sú hodnotené ako relatívne nepriepustné s koeficientom filtrácie rádovo okolo E-09-E-10 m/s. Ustálená hladina podzemných vôd sa na záujmovom území vyskytuje relatívne vysoko – 1,5 – 2,7 m p.t. podľa výškopisnej nivelety daného miesta. Ohrozenia kvality podzemných vôd všeobecne je hodnotené ako stredné až vysoké.

Celé obhospodarované územie farmy Dolný Štál sa nachádza v zóne zraniteľnej oblasti a vodných útvarov povrchových vôd, ktoré sa v blízkosti lokality nachádzajú a sú zaradené do citlivých oblastí Slovenskej republiky podľa nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti. Zraniteľnosť územia v súvislosti s intenzívnou poľnohospodárskou činnosťou a živočíšnou výrobou spočíva najmä v tom, že odtekajúce vody zo zrážok do povrchových vôd alebo vsakujúcich do podzemných vôd sa vyznačujú so zvýšenou koncentráciou dusičnanov, amónnych iónov a iných škodlivín.

Po geomorfologickej stránke farma Dan - Slovakia Agrar, a.s. je súčasťou Podunajskej nížiny. Územie tu má typický nížinný charakter. Plošná nivelita hospodárskych dvorov je priaznivá nakoľko nevykazuje väčšie výškové rozdiely. V zmysle mapy geofaktorov areál sa nachádza v prostredí A1 – horninové prostredie s pórovou priepustnosťou a celkovo veľmi vysokou transmisivitou s tesniacim pokryvom hrúbky prevažne 2 – 5 m. Územie po hydrografickej stránke je súčasťou povodia Dunaja. Hydrologicky patrí záujmové územie do povodia Dunaja. Hlavným tokom je Dunaj s korytom SZ-JV smeru. Hlavné koryto Dunaja sa nachádza vo vzdialenosti od Dolného Štálu asi 12 km.

Hydrogeologické pomery sú v priamej súvislosti s geologickou stavbou. Nositeľmi podzemných vôd sú hlavne fluviálne sedimenty – štrky a piesky napájané Dunajom v úseku Bratislava – Palkovičovo. Prevláda tu horizontálny pohyb podzemnej vody s miernym odtokom pri hladine do sústavy povrchových odvodňovacích kanálov. Generálne prúdenie podzemných vôd je ZSZ- VJV až Z – V. Priepustnosť drobných piesčitých štrkov je vysoká, rádovo sa pohybuje od 10^{-2} m/s až do 10^{-4} m/s.

Radónové riziko

Stupeň radónového rizika a jeho vnikanie do objektov je závislé od objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a od štruktúrno-mechanických vlastností základových pôd, pričom rýchlejšie uniká z horninového podložia v suchšom a teplejšom počasí. Polčas rozpadu ^{222}Rn je 3,82 dňa, pričom vznikajú hlavne izotopy Po a Bi, ktoré sú kovového charakteru a absorbovaním sa na prašné častice môžu byť človekom vdychované a môžu mať aj karcinogénne účinky. Dotknuté územie patrí podľa mapy radónového rizika SR (Čížek,P., Smolárová,H., Gluch,A. in Atlas krajiny SR 2002) medzi územia s nízkym radónovým rizikom.

6.2. KLIMATICKÉ POMERY

Z hľadiska klasifikácie klimatických oblastí (Lapin et al. 2001 in Atlas krajiny SR) patrí dotknutá lokalita do teplej klimatickej oblasti s počtom letných dní nad 50 (okrsok teplý, suchý s miernou zimou, hodnota indexu zavlaženia I_z = -20,0 až -40, priemerná januárová teplota nad -3,0°C).

Teploty

Hodnotené územie patrí do teplej klimatickej oblasti, ktorá má miernu zimu a teplé leto. V hodnotenom území sa najvyššie priemerné mesačné teploty vyskytujú v mesiacoch júl - august, najchladnejšie mesiace sú december až február. V nasledovnom prehľade sú uvedené priemerné mesačné teploty vzduchu a priemerné mesačné teploty za posledné tri roky:

Tab.: Priemerné mesačné teploty vzduchu v °C zo stanice Gabčíkovo

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2020	0,5	6,1	6,8	12,2	14,7	19,4	21,4	21,9	30,1	11,1	5,7	3,7
2021	2,0	2,4	5,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: www.shmu.sk

Zrážky

Na základe mapy podnebia je územie suché s miernou zimou a ročným priemerom úhrnných zrážok 559 mm a výparov 484 mm. Najbližšou zrážkomernou stanicou,ktorá charakterizuje dané územie je meracia stanica Gabčíkovo, ktorá je vzdialená cca 20 km od územia navrhovanej činnosti.
V nasledovnom prehľade sú uvedené úhrny zrážok (mm) za posledné roky z meracej stanice Gabčíkovo.

Tab.: Priemerné mesačné úhrny atmosférických zrážok v mm (Gabčíkovo)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2020	28	21	38	3	30	170	29	110	52	118	18	32
2021	41	26	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: www.shmu.sk

Slnečný svit

Medzi doplnkové meteorologické veličiny patria hlavne slnečné žiarenie, dĺžka slnečného svitu a UV index. Trvanie slnečného svitu závisí ako na dĺžke dňa, tak i na výskytu oblačnosti a hmly. Najviac slnečného svitu má júl, najmenej december. Najväčšia oblačnosť pripadá na zimné mesiace, najmenšia naopak na letné mesiace. V nasledovnom prehľade je uvedený slnečný svit (h) za posledné roky z meracej stanice Gabčíkovo.

Tab.: Slnečný svit v hodinách (Gabčíkovo)

Rok	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
2020	79	140	209	303	261	227	303	261	246	104	71	40
2021	71	124	218	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Zdroj: www.shmu.sk

Znečistenie ovzdušia

Smer prúdenia vzduchu je najviac ovplyvňovaný všeobecnou cirkuláciou vzduchu v strednej Európe a reliéfom krajiny. Na Slovensku prevláda západné a severozápadné prúdenie vzduchu (čo býva v niektorých lokalitách, najmä v priesmykoch, dolinách a kotlinách v dôsledku reliéfu modifikované). V Podunajskej nížine prevažuje severozápadný vietor nad juhovýchodným. Vzhľadom na prevládajúce severozápadné prúdenie je farma výhodne situovaná s ohľadom na obývanú časť obce Dolný Štál.
Hlavný podiel na znečisťovaní ovzdušia má chemický priemysel, energetika a automobilová doprava. Významným druhotným zdrojom znečisťovania ovzdušia je sekundárna prašnosť, ktorej úroveň závisí od meteorologických činiteľov, zemných a poľnohospodárskych prác a charakteru povrchu. Znečisťujúci účinok ovzdušia čiastočne zmierňuje priaznivé spojenie geomorfologických pomerov a prevládajúceho severozápadného prúdenia vetrov.
Znečistenie ovzdušia podľa limitných hodnôt na ochranu ľudského zdravia za rok 2019 na meracej monitorovacej stanici Topoľníky, Aszód, EMEP (European Monitoring and Evaluation Programme - Program spolupráce pre monitorovanie a vyhodnocovanie diaľkového šírenia látok, znečisťujúcich ovzdušie v Európe), ktorá je vzdialená do 10 km od dotknutého územia sú uvedené v nasledujúcej tabuľke. Ako vidno z tabuľky, ani na jednej stanici nedošlo k prekročeniu limitných hodnôt stanovených platnou legislatívou.

Tab.: Vyhodnotenie znečistenia ovzdušia podľa limitných hodnôt na ochranu ľudského zdravia za rok 2019 na meracej stanici Topoľníky

	Ochrana zdravia							VP 2)	
Znečisťujúca látka	SO2		NO2		PM10		PM2,5	SO2	NO2
Doba spriemerovania	1 hod	24 hod	1 hod	1 rok	24 hod	1 rok	1 rok	3 hod po sebe	3 hod po sebe
Limitná hodnota [µg.m–3] *(počet prekročení)*	350 *(24)*	125 *(3)*	200 *(18)*	40	50 *(35)*	40	25	500	400
Topoľníky, Aszód, EMEP	0	0	0	8	11	21	14	0	0

Nasledujúca tabuľka uvádza množstvo vyprodukovaných emisií zo stacionárnych zdrojov okresu Dunajská Streda, pre základné znečisťujúce látky za roky 2015 - 2019.

Ako vidno z tabuľky, stúpajúcu tendenciu za posledný rok majú znečisťujúce látky oxid uhoľnatý (CO) a tuhé znečisťujúce látky (TZL).

Tab.: Emisie zo stacionárnych zdrojov v okrese Dunajská Streda (v tonách za rok)

Emisie	2019	2018	2017	2016	2015
TZL	21,288	18,815	20,637	31,193	26,131
SO_2	8,886	18,138	19,078	18,226	22,005
NO_x	113,882	114,531	120,98	111,015	107,640
CO	91,638	67,803	70,381	47,459	47,251
TOC	166,864	170,374	160,748	119,216	121,337

Zdroj: NEIS, www.air.sk

6.3. HYDROLOGICKÉ A HYDROGEOLOGICKÉ POMERY

Podzemné a povrchové vody

Priamo na dotknutej lokalite sa nachádza vlastný zdroj podzemných vôd využívané na zásobovanie farmy pitnou vodou. Vlastný vodný zdroj podzemnej vody pozostáva zo studne, vodojemu a čerpacej stanice. Objem vodojemu: 100 m^3, dávkovač chlórnanu sodného s kapacitou 0,6 l/h. Výdatnosť studne je 5,0 l/s, hĺbka studne je 60 m. Najvýznamnejší vodný zdroj sa nachádza na lokalite Gabčíkovo, ktorý je aj zdrojom s najväčšou výdatnosťou v SR, až 600 l/s zo 6 objektov. Z Gabčíkova vedie nadregionálny vodovod do Nových Zámkov, z neho je napájaný aj Veľký Meder. Vzhľadom na smer prúdenia podzemnej vody v danej lokalite sa nepredpokladá ovplyvnenie vodného zdroja činnosťou farmy.

Hranica CHVO Žitný ostrov prechádza južne od farmy a je ňou Chotárny kanál. Severne od farmy vo vzdialenosti cca 6 km tečie kanál Gabčíkovo Topoľníky, ktorý s ostatnými kanálmi odvádza vodu do rieky Dunaj. Pre kanálový systém sa dá predpokladať podobný hydrologický režim ako u Dunaja.

Priemerný mesačný prietok na toku Gabčíkovo -Topoľníky dosiahol na meracej stanici Tpoľníky v roku 2017 prietok 2,892 $m^3 \cdot s^{-1}$. Minimálny prietok bol v mesiaci august (0,989 $m^3 \cdot s^{-1}$ v roku 2017) a maximálny v mesiaci máj (8,072 $m^3 \cdot s^{-1}$ v roku 2017).

Tab.: Priemerné mesačné a extrémne prietoky ($m^3.s^{-1}$) (Hydrologická ročenka, SHMÚ, 2017)

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
	Tok: Gabčíkovo -Topoľníky						Stanica: Gabčíkovo						
Q_m	2,599	2,239	2,590	3,059	2,886	2,532	2,541	2,239	1,956	1,723	2,683	2,819	2,490
	Q_{max} 2017					4,946	Q_{min} 2017					1,582	
	Q_{max} 1975-2016					11,9	Q_{min} 1975 – 2016					0,037	
	Tok: Gabčíkovo -Topoľníky						Stanica: Topoľníky						
Q_m	3,191	2,843	3,364	4,065	2,801	1,714	1,133	1,215	2,243	2,682	3,451	3,338	2,666
	Q_{max} 2017					8,072	Q_{min} 2017					0,989	
	Q_{max} 1975-2016					23,45	Q_{min} 1975 – 2016					0,059	

V blízkosti farmy Dolný Štál sa nachádzajú stojaté povrchové sústredenia vody po ťažbe rašeliny, v súčasnosti využívané na chov rýb na športový rybolov, pod názvom Čanádské rybníky a cca 50 m južne od farmy sa nachádza Ohradský (Belský) kanál.

Vodohospodársky zdroj

Dotknuté územie je súčasťou vodohospodársky chráneného územia. Oblasť Žitného ostrova, ktorá svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu podzemných a povrchových vôd, je vyhlásená Nariadením vlády č. 46/1978 Zb. za chránenú vodohospodársku oblasť prirodzenej akumulácie vôd. Chránenú vodohospodársku oblasť Žitný ostrov tvorí územie, ktoré je ohraničené riekou Dunaj, kanálom Palkovičovo-Aszód (Chotárny kanál), Malým Dunajom, Suchým potokom a Čiernou vodou. Časť hranice CHVO Žitný ostrov - Chotárny kanál prechádza cca 6 km severne až severozápadne od farmy.

Termálne a minerálne pramene

Okolie patrí medzi územie s intenzívnym využívaním geotermálnych vôd. Počiatky využitia boli v rokoch 1972, 1973 bezprostredne po vyhĺbení ťažobných vrtov DS-1 – Dunajská Streda a Č-1 – Veľký Meder (Čalovo). V súčasnosti sa v blízkom i širšom okolí nachádza 11 geotermálnych vrtov, z ktorých sa 8 využíva. Pozorovací geotermálny vrt GPB-1 Boheľov po ukončenom geotermálnom výskume je možné pravdepodobne otvoriť, a to i v časti pod 2500 m, kde by mohla geotermálna voda dosahovať teplotu 90°C, pri optimálnych hydrochemických parametroch. Hlavné využitie geotermálnych vôd je na energetické účely – prevažne vykurovanie skleníkov, fóliovníkov, príp. vykurovanie hospodárskych budov v Dunajskej Strede a v Topoľníkoch. Vrty FGGa-1, DS-2, Č-2 sa využívajú v rekreačnej sfére.
Termálne a minerálne pramene sa na dotknutom území nenachádzajú.

6.4. BIOTICKÉ POMERY

Fauna a flóra

Keďže územie Žitného ostrova je veľmi úrodné, najväčšie plochy boli premenené na polia a zachovalo sa len veľmi málo lesov a lúk. Popri Dunaji sa vyskytujú lužné lesy, v ktorých rastie napr. topoľ biely, topoľ čierny, brest väz, rôzne druhy vŕby, jelša lepkavá. V krovinnom a bylinnom poschodí môžeme nájsť žihľavu dvojdomú, lipkavca obyčajného, ostružinu ožinu, svíba krvavého a bazu čiernu. Len v týchto lesoch sa vyskytuje liana vinič lesný a hloh čierny. Taktiež tu môžeme nájsť panónske dubové sucholesy s dubom letným, javorom poľným, brestom, drieňom a inými druhmi v bylinnom poschodí, ako napr. kamienka modropurpurová, konvalinka dubová. Ramená Dunaja (napríklad Klátovské rameno) a kanály, ktoré popretkávajú Žitný ostrov majú veľmi bohatú vegetáciu. Spomedzi chránených druhov rastlín sa tu vyskytuje lekno biele, leknovec štítnatý a ďalšie.
Fauna Žitného ostrova je veľmi rôznorodá. Najvýznamnejšou nízkou zverou sú zajace, bažanty a jarabice. Spomedzi vysokej zveri sa tu najviac vyskytujú srnce, jelene tzv. dunajské a diviaky. Typickým druhom je drop veľký, dnes ustupujúci a ohrozený. Vládnucim prvkom živočíšstva je však vodné vtáctvo. Sú tu rôzne druhy kačíc, čajok, kormoránov, potápok, trsteniarikov a chriašteľov. Nápadná je labuť veľká, lyska čierna a rybárik riečny. Vody Dunaja a jeho ramien obýva veľký počet rýb napr. zubáč obyčajný, zubáč volžský, sumec západný, karas obyčajný, blatniak tmavý, slnečnica a

ešte mnohé ďalšie. Celé pobrežie Dunaja spolu so svojimi lesmi je chránená krajinná oblasť Dunajské luhy. Na Žitnom ostrove sú vyhlásené viaceré prírodné rezervácie. Chránený areál Dropie bol vyhlásený na ochranu nášho najväčšieho vtáka dropa veľkého.

Charakteristika biotopov a ich významnosť

Dotknuté územie predstavuje plochy poľnohospodársky využívanej ornej pôdy v blízkosti cestných komunikácii a skladov. Vegetáciu tvoria prevažne bylinné spoločenstvá, resp. umelo vysadené monokultúry v blízkosti zastavaného územia bez väčšieho významu z hľadiska biologickej diverzity.

Chránené, vzácne a ohrozené druhy a biotopy

Priamo na dotknutom území nie je v súčasnosti evidovaný výskyt žiadnych vzácnych a ohrozených druhov rastlín a živočíchov ani žiadne osobitne chránené druhy rastlín a voľne žijúcich živočíchov uvedených vo vyhláške MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody. V predmetnom území nie je evidovaný ani žiadny chránený alebo ohrozený biotop.

6.5. CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Chránené územia

Dotknutá lokalita nepodlieha zvláštnemu režimu ochrany prírody. Na voľné plochy areálu sa vzťahuje základný 1. stupeň ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V okrese Dunajská Streda, do ktorého daná lokalita spadá, sú identifikované nasledovné chránené územia:

- Národná prírodná rezervácia: Číčovské mŕtve rameno, Klátovské rameno, Ostrov orliaka morského
- Chránený areál: Čiližské močiare, Gabčíkovský park, Hubický park, Konopiská, Kráľovičovokračiansky park, Rohovský park
- Prírodná rezervácia: Hetméň, Jurovský les, Kráľovská lúka, Opatovské jazero
- Chránené vtáčie územia: Chránené vtáčie územie Boheľovské rybníky (12 km od farmy), Chránené vtáčie územie Dunajské luhy, Chránené vtáčie územie Lehnice,
- Chránená krajinná oblasť Dunajské luhy

Osobitne chránené druhy rastlín a živočíchov

Priamo na dotknutom území nie je evidovaný výskyt chránených druhov rastlín ani živočíchov.

6.6. KRAJINA. KREAJINNÝ OBRAZ, SCENÉRIA

Štruktúra krajiny

Súčasná krajinná štruktúra (druhotná krajinná štruktúra) je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. novo vytvoril ako umelé prvky krajiny. Sú charakterizované z fyziognomicko-formačno-ekologického hľadiska. Ich obsahovú náplň určuje funkčná charakteristika (spôsob využitia prvkov), biotická charakteristika prvkov (charakteristika reálnej vegetácie a biotopov), stupeň antropickej

premeny (prírode blízke prvky až umelé technické prvky) a formačná charakteristika podľa priestorového usporiadania prvkov, resp. krajinných štruktúr (plocha, línia a bod).

Krajinná štruktúra širšieho okolia dotknutého územia je tvorená nasledovnými kategóriami:

- veľkobloky poľnohospodárskej pôdy;
- priemyselné a skladové plochy;
- obytné plochy prevažne s nízkopodlažnou zástavbou (obec Dolný Štál);
- dopravná infraštruktúra (cestné komunikácie – E 575 a cesta II/211, železnica);
- prvky ostatnej infraštruktúry a služieb (produktovody);
- plochy nelesnej zelene (napr. prícestná zeleň, remízky a záhrady)

Scenéria krajiny

Hodnotenie krajinného obrazu a scenérie je veľmi subjektívne. Súvisí to predovšetkým s faktom, že ide o estetické a pocitové hodnotenie, ktoré jednoznačne závisí od jednotlivca a od jeho mnohých vlastností (napr.: nálada, vzdelanie, pohlavie a pod.). Pre charakterizovanie scenérie je najvhodnejším ukazovateľom reliéf a dominantné krajinné prvky. V tomto prípade ide o reliéf rovín a nív s dominanciou antropogénnych prvkov (cesty, sklady a sídla). Za pozitívne nosné prvky scenérie krajiny v dotknutom území možno považovať v prvom rade všetky typy lesov, remízok, vetrolamov a brehových porastov, vodnú plochu a vodné toky, mokraďnú vegetáciu a pod. Naopak, rušivým dojmom pôsobia súvislé plochy zastavaných území, priemyselné areály, technické prvky ako produktovody či cestné komunikácie.

6.7. STABILITA KRAJINY

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Základnými štrukturálnymi elementmi ÚSES sú biocentrá, biokoridory, interakčné prvky a genofondovo významné lokality. Biocentrá predstavujú ekosystémy, alebo skupiny ekosystémov, ktoré vytvárajú trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Biokoridory predstavujú priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktoré spájajú biocentrá a umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktoré priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

Hodnotená lokalita nezasahuje do siete prvkov a interakčných línií štruktúry ekologickej stability. Biocentrá ani biokoridory sa v dotknutom území nenachádzajú. Do okresu Dunajská Streda zasahujú biocentrá a biokoridory nadregionálneho významu:

- Biocentrá nadregionálneho významu: Číčovský luh, Dunajské luhy, Malý Dunaj – Klátovské rameno, Potônská mokraď, Ohradský a Belský Kanál (Dolný Štál)
- Biokoridory nadregionálneho významu: Tok rieky Dunaj s jeho okolím, Chotársky kanál - Čilížsky potok (Malý Dunaj - Dunaj), Tok rieky Malý Dunaj, Klátovský kanál - Starý Klátovský kanál

6.8. OBYVATEĽSTVO

Demografické údaje

Obec Dolný Štál administratívne patrí do okresu Dunajská Streda. Podľa vývoja počtu obyvateľov vidieť, že počet obyvateľov v obci poslednú dekádu postupne klesá.

K 31.12.2020 mala obec 1 880 trvalo bývajúcich obyvateľov, z ktorých bolo 950 mužov a 930 žien.

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov v obci Dolný Štál k 31.12.2020 (zdroj: www.statistic.sk)

Počet obyvateľov /rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Spolu	1972	1898	1906	1927	1914	1916	1901	1907	1893	1896	1880
Ženy	972	937	942	954	946	944	928	932	927	939	930
Muži	1000	961	964	973	968	972	973	975	966	957	950

Veková štruktúra obyvateľstva v obci Dolný Štál zaznamenáva výrazne nepriaznivý vývoj. Úbytok obyvateľstva možno vysvetliť aj tým, že obyvateľstvo obce Dolný Štál postupne starne a nová generácia nemá pozitívnu tendenciu. Podobný trend možno očakávať aj v budúcnosti.

Tab.: Zloženie obyvateľov obce podľa vekových skupín (www.statistic.sk)

obec	veková skupina	2000	2005	2010	2015	2020
Dolný Štál	0-14	335	300	264	248	250
	15-64	1373	1401	1447	1371	1284
	65 a viac	234	225	261	297	346

Súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva je ovplyvňovaný rôznymi faktormi. Medzi hlavné faktory patrí kvalita životného prostredia, ekonomická a sociálna situácia, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti a výživové návyky. Vplyv životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva sa odhaduje na 15 – 20%. Určenie podielu kontaminácie životného prostredia na vývoj zdravotného stavu však nie je jednoduché. Pohoda a kvalita života sú atribúty života človeka, spojené s objektívnymi javmi vonkajšieho prostredia ľudí a zároveň aj so subjektívnymi javmi ich „vnútorného prostredia“, charakterizovaného ich zdravotným stavom a psychikou.

K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí aj úmrtnosť – mortalita. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí však nielen od uvedených podmienok, ale ju bezprostredne ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva. Trnavský kraj vzhľadom k pomerne nepriaznivej vekovej štruktúre obyvateľstva patrí k regiónom s vysokou mortalitou. Najvyššiu úmrtnosť dosahujú okresy Skalica, Senica a Galanta, naopak najnižšiu okresy Dunajská Streda a Trnava – ako jediné pod hodnotou celoslovenského priemeru. Pri sledovaní úmrtnosti obyvateľstva v závislosti od veku a pohlavia je možné tak ako v republikovom priemere aj v Trnavskom okrese pozorovať nadúmrtnosť mužov.

Tab.: Najčastejšie príčiny smrti v okrese Trnava za rok 2020 (www.infostat.sk)

číslo podľa MKCH	Príčina smrti	počet úmrtí
I. kapitola	Infekčné a parazitárne choroby	83
II. kapitola	Nádory	1 457
III. kapitola	Choroby krvi a krvotvorných orgánov a daktoré poruchy imunitných mechanizmov	1
IV. kapitola	Choroby žliaz s vnútorným vylučovaním, výživy a premeny látok	74
V. kapitola	Duševné poruchy a poruchy správania	83
VI. kapitola	Choroby nervového systému	158
IX. kapitola	Choroby obehovej sústavy	2 809
X. kapitola	Choroby dýchacej sústavy	300

XI. kapitola	Choroby tráviacej sústavy	283
XII. kapitola	Choroby kože a podkožného tkaniva	3
XIII. kapitola	Choroby svalovej a kostrovej sústavy a spojivového tkaniva	6
XIV. kapitola	Choroby močovej a pohlavnej sústavy	162
XVI. kapitola	Daktoré choroby vznikajúce v perinatálnej perióde	4
XVII. kapitola	Vrodené chyby, deformácie a chromozómové anomálie	10
XVIII. kapitola	Subjektívne a objektívne príznaky, abnor. klinické a laborat. nálezy nezatriedené inde	34
XX. kapitola	Vonkajšie príčiny chorobnosti a úmrtnosti	246
XXII. kapitola	Kód na osobitné účely (Infekcia COVID-19)	480
spolu		6 193

Obyvatelia okresu Trnava podľa údajov z infostatu za rok 2020 najčastejšie zomierajú na choroby obehovej sústavy, nádorové ochorenia a v menšej miere na choroby dýchacej sústavy. Veľmi závažné je pretrvávajúce konštatovanie, že v prípade prvých dvoch príčin smrti ide o dlhodobý nepriaznivý vývoj. V poslednom období – podobne ako v celej republike aj v Trnavskom okrese je zaznamenaný rapídny nárast alergií, najmä alergickej rinitídy sezónnej i celoročnej.

Sídla

Obec Dolný Štál sa nachádza na juhozápade Slovenska, v srdci Žitného ostrova, 10 km od okresného mesta Dunajská Streda, pri dôležitom dopravnom ťahu, na ceste E 575, ktorá vedie z Bratislavy do Komárna. Obec má približne 2 000 obyvateľov, jej rozloha je cca 2 950 ha a leží vo výške 112 m n. m. Vznikla v roku 1940 spojením obcí Dolný Štál, Horný Štál a Tőnye. Odlesnený, rovinatý chotár pokrývajú vrstvy štrku a piesku z levantského obdobia, na ktorých sú riečne usadeniny Dunaja. V chotári sa sem - tam ešte vyskytujú močiare. Obec Dolný Štál prešla dlhým a zložitým vývojom. Toto územie tradične nazývali aj „Zlatou záhradou", pratradície sa zmieňujú o prvých Avarských osídlencoch, Pečenehoch a Kúnoch. Dejiny obce siahajú až do roku 1111. Prvá písomná zmienka o obci z r. 1113. Písomnosť „ In villa Staul..." poukazuje na rozdelenie kraja v roku 1111, ktoré nariadil kráľ Štefan a podľa tejto písomnosti si vyčlenil 2/3 územia obce Staul pre vlastné potreby a 1/3 ponechal pôvodným majiteľom, v našom prípade županovi menom Kozma. Názov Dolného Štálu bol v rokoch 1254-55 Staul, v roku 1260 Alistál, v roku 1347 Staul - Inferior (Dolný Staul), v roku 1786 Allischtal, od roku 1796 Alistál, od roku 1927 Dolný Štál, od roku 1948 Hroboňovo, po maďarsky Alistál, po nemecky Ischtal. V roku 1940 boli k Dolnému Štálu pripojené susedné obce Horný Štál a Tőnye. Viacerí si myslia, že obec dostala názov Alistál preto, lebo kedysi sa tu mohli nachádzať kráľovské maštale. Faktom je, že v jednom dokumente z roku 1268 je takýmto spôsobom spomenutý „Szakálos" (Sokolec), keďže sa tam nachádzalo kráľovské stádo koní a tam bývali aj dozorcovia maštalí. K Dolnému Štálu patrili aj pusty Bélle, Hidvég, Karáb a Petény. Pusta Bélle sa vyskytuje v dokumentoch, pochádzajúcich z roku 1296 pod názvom Billge. Názov Horného Štálu bol v roku 1291 Faliztar, v roku 1463 Felystal, v roku 1553 Felistál, v roku 1927 Horný Štál, po nemecky Fel Ischtal. Korabinszky píše o tejto obci v roku 1786 nasledovne: „ Fellschtal sa nachádza na 2 míle od Šamorína na 1 ¼ míle od Dunajskej Stredy juhovýchodne, oproti Allischtalu na Žitnom Ostrove, ide o rodisko bývalého péčskeho a vácskeho biskupa Pál Dáwida." O obci píšu v roku 1291 pod názvom Feliztar, ako o statku župana Kozmu Bazinského. O rok neskôr sa spomenie pod názvom Fariztar, keď syn župana Pála Bazinského, István, ju daruje Lászlóovi. Obyvatelia obce získali šľachtické privilégiá. Obec pripojili v roku 1938 k Maďarskej republike.

O obci Tőnye existuje zmienka z roku 1261 pod názvom Thon a Thungs, v rokoch 1245-55 pod názvom Tuuna, v roku 1381 pod názvom Teu a Tinye, dokument z Gabčíkovského archívu nazýva obec Tonye, v roku 1927 má obec názov Tône. Vývoj osady medzi Dolným Štálom a Horným Štálom sa úzko spája s vývojom týchto dvoch susedných obcí. Táto obec patrila v roku 1553 do vlastníctva klariských rehoľníčok z „Nyúlsziget-u" (Zajačí ostrov), v roku 1647 sa stala vlastníkom bratislavských klariských rehoľníčok. V roku 1787 patrila do vlastníctva Komory Kráľovskej Pokladne, neskôr do vlastníctva rodiny Amadéovcov, potom rodiny Batthányovcov. Na prelome storočia tu vlastnila väčší statok manželka Bélu Pálfyho - barónka Blanka Batthány. K obci patrila aj Tőnyeg pusta a majer Papsziget. Väčšina obyvateľstva sa zaoberá poľnohospodárstvom a predajom vypestovaných produktov. Charakteristickým povolaním bolo košikárstvo, pár košikárov vykonávalo remeslo ešte aj na začiatku 20. storočia.

Priemysel
V dôsledku ekonomicko-geografickej polohy obec má veľmi slabú výrobnú funkciu. Obec slúži predovšetkým na bývanie. Najväčším priemyselným podnikom riešeného územia je Mäsocentrum s.r.o. (bitúnok a výroba mäsových výrobkov), B.A.R. s.r.o. (krajčírstvo, sériové šitie).
Medzi základné ciele obce z hľadiska riešenia rozvoja priemyselnej výroby patrí vytvorenie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce, pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce.

Služby
Škála poskytovaných služieb v obci je veľmi úzka. Služby vo väčšine prípadov rozvíjajú na základe živnostenských oprávnení a v prevažnej miere v priestoroch rodinných domov (prípadne vo vyčlenených priestoroch pre tento účel). V obci sa nachádzajú služby, ako: kaderníctvo, maľovanie a lakovanie motorových vozidiel, pohostinská činnosť, poradenská činnosť v oblasti podnikania atď.

Poľnohospodárstvo
Poľnohospodárstvo je rozšírenou aktivitou v záujmovom území. Celková výmera poľnohospodárskeho pôdneho fondu v obci je 2371,5 ha, čo predstavuje vyše 79,06 % z jej celkovej výmery. Na poľnohospodárskej pôde v katastroch obce hospodária drobnopestovatelia aj veľké poľnohospodárske podniky. Najväčší poľnohospodársky podnik v riešenom území je miestne družstvo (Poľnohospodárske družstvo Dolný Štál), ktoré je aj najväčším miestnym zamestnávateľom (rastlinná výroba, živočíšna výroba).
Rastlinná produkcia je výrazne ovplyvňovaná produkčným potenciálom pôd. Záujmový región patrí do vysokoprodukčnej poľnohospodárskej oblasti Slovenska, dobré prírodné a klimatické podmienky územia vytvorili predpoklady pre pestovanie všetkých poľnohospodárskych plodín Slovenska. Rastlinná výroba regiónu obce sa zameriava prevažne na výrobu obilnín (najviac sa pestujú pšenica ozimná a jarná, sladovnícky jačmeň, kukurica na siláž a krmivo), ktoré zaberajú plochu tradične viac ako 2/3 ornej pôdy.

Doprava
Obec leží na križovatke dopravných ťahov - cesta III/6338 Dolný Štál – Padáň, cesta III/6339 Dolný Štál – Boheľov, cesta III/6336 Dolný Štál – Topoľníky a cesta III/5919

Dolný Štál – Okoč. Dôležitým dopravným ťahom, ktorý prechádza cez obec Dolný Štál je cesta európskeho významu č. E 575, ktorá začína v Bratislave a končí v Győri a je dlhá cca 100 kilometrov. Pre obec je významná aj cesta II. triedy 211, ktorá prepája Dolný Štál a Topoľníky. Jej dĺžka je 5,835 km.
Obec Dolný Štál je priamo napojená na európsky železničný systém. V obci sa nachádza železničná stanica na železničnej trati č. 131 (Bratislava-Dunajská Streda-Komárno, jednokoľajná trať, neelektrifikovaná).
V okolí riešeného územia sa nachádza dynamicky sa rozvíjajúci systém cyklistických chodníkov. V blízkosti obce prechádza aj najdôležitejšia cyklistická trasa na Slovensku: medzinárodná Dunajská cyklistická cesta, ktorá tvorí časť celoeurópskej trasy EuroVelo 6.
V blízkosti obce prechádza najdôležitejšia vodná cesta na Slovensku - rieka Dunaj. Najbližšie prístavy na Dunaji sa nachádzajú v Gabčíkove (15 km), Bratislave a Komárne. Letisko s verejnou prepravou osôb a nákladov sa nachádza v 56 km vzdialenosti v Bratislave.

Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti

- Rímskokatolícky kostol sv. Martina, vysvätený biskupovi Svätému Mártonovi bol pôvodne postavený v gotickom slohu v 15. storočí. Klasicistický oltár s ústredným obrazom biskupa Svätého Mártona pochádza z konca 18. storočia. Kostol patrí medzi chránené pamätihodnosti.
- Kalvínsky kostol bol vysvätený v prvú adventnú nedeľu 3. decembra 1786, potom ako sa neúprosné roky skončili Tolerančným patentom Jozefa II. a dolnoštálska cirkev bola znovu založená.
- Socha Alistáli Márie - inak nazývaná aj ako Alistáli Madona, je najvýznačnejším kusom zbierky sôch Kresťanského Múzea v Ostrihome.
- Židovský cintorín.

IV. VPLYVY NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE OBYVATEĽSTVA VRÁTANE KUMULATÍVNYCH A SYNERGICKÝCH

VPLYV NA HORNINOVÉ PROSTREDIE A RELIÉF

Vzhľadom na povahu posudzovanej zmeny činnosti a jej umiestnenie nepredpokladáme žiadne vplyvy na geologické a geomorfologické pomery lokality. Potenciálnym negatívnym vplyvom na horninové prostredie môže byť v tomto prípade len náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy. Činnosť je a bude prevádzkovaná tak, aby bola v prípade havárie maximálne eliminovaná možnosť kontaminácie horninového prostredia. Navrhovanú zmenu v porovnaní so súčasným stavom preto hodnotíme ako bez vplyvu na geologické a geomorfologické pomery lokality.

VPLYVY NA POVRCHOVÉ A PODZEMNÉ VODY

Vzhľadom na umiestnenie navrhovanej činnosti do existujúceho areálu farmy nepredpokladáme žiadne vplyvy na povrchové a podzemné vody lokality. Splašková odpadová voda je odvádzaná do samostatnej žumpy a odvážaná na základe vopred

uzatvorenej zmluvy prostredníctvom oprávnenej osoby v zariadení na to určenom. V prevádzke vznikajú odpadové vody z čistenia hnojovicovej kanalizácie, ktoré sú odvádzané spolu s hnojovicou, ktorá sa prečerpáva z maštalí do nádrží na hnojovicu. Odtiaľ sa vyvážajú uzatvorenými cisternami a následne sa aplikujú špeciálnou technológiou SAMSON na poľnohospodársku pôdu. Potenciálnym negatívnym vplyvom na vodné pomery môže byť v tomto prípade len náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy. Vzhľadom na vyššie uvedené hodnotíme vplyv zmeny navrhovanej činnosti na vodné pomery v porovnaní so súčasným stavom ako aj kumulatívne ako bez vplyvu.

VPLYVY NA OVZDUŠIE A KLÍMU

Vplyv existujúcej prevádzky na ovzdušie dotknutého územia je daný najmä emisiami amoniaku, ktorý podľa prílohy č. 2 vyhlášky MŽP SR 410/2012 Z.z. v znení neskorších predpisov patrí do 3. skupiny, 3. podskupiny a pachových látok (7. skupina). Nová technológia vykurovania bude mať pozitívny vplyv na ovzdušie pričom sa výrazným spôsobom cca. o 30 % zníži vyparovanie NH_3 z povrchu hnojovice pri ustajnení. Vzhľadom na vyššie uvedené hodnotíme vplyv zmeny navrhovanej činnosti na ovzdušie a klímu v porovnaní so súčasným stavom ako pozitívny.

VPLYVY NA PÔDU

Vzhľadom na uvedené a povahu posudzovanej činnosti nepredpokladáme žiadne nové vplyvy na pôdu. Drobné stavebné úpravy navrhované v rámci tejto zmeny nepredpokladajú ďalšie nároky na zastavanie územia.
Potenciálnym negatívnym vplyvom na pôdu môže byť v tomto prípade len náhodná havarijná situácia, ktorej však možno účinne predísť dôsledným dodržiavaním bezpečnostných a prevádzkových opatrení v zmysle platnej legislatívy. Činnosť je a bude prevádzkovaná tak, aby bola v prípade havárie maximálne eliminovaná možnosť kontaminácie pôdy. Navrhovanú zmenu v porovnaní so súčasným stavom preto hodnotíme ako bez vplyvu na pôdne pomery lokality.

VPLYVY NA FAUNU, FLÓRU A ICH BIOTOPY

Zmenou navrhovanej činnosti nedôjde k narušeniu záujmov ochrany prírody a krajiny. Umiestnenie posudzovanej činnosti je navrhované v území, na ktoré sa vzťahuje prvý - všeobecný stupeň ochrany, bez zvláštnej územnej alebo druhovej ochrany. Vzhľadom na synantropný charakter fauny a flóry a nízku druhovú diverzitu v posudzovanej lokalite, nepredpokladáme negatívny vplyv na faunu a flóru.

VPLYVY NA KRAJINU

Dotknuté územie sa nachádza v extraviláne obce Dolný Štál v rámci areálu farmy pre chov ošípaných. Realizáciou navrhovanej činnosti nevzniknú nové prvky v krajinnej štruktúre širšieho územia a nezmení sa funkčné využitie krajiny ani obrazu krajiny. Projekt nepredpokladá negatívny alebo rušivý vplyv na krajinu. Navrhovaná zmena činnosti bude začlenená do existujúceho areálu určeného pre živočíšnu výrobu a nebude mať vplyv na štruktúru a scenériu krajiny. Navrhovanú zmenu v porovnaní so súčasným stavom preto hodnotíme ako bez vplyvu na scenériu a štruktúru krajiny.

VPLYV NA OBYVATEĽSTVO

Prevádzka navrhovanej zmeny činnosti nebude pri dodržaní relevantných technických, bezpečnostných a hygienických opatrení zdrojom iných škodlivín, žiarení alebo vibrácií, ktoré by mohli ohroziť zdravie obyvateľstva. Zmena intenzity dopravy počas prevádzky modernizovanej farmy (dovoz kŕmnych zmesí, veterinárnych prípravkov a iných chemikálií, odvoz zvierat, odpadu, pohyb zamestnancov) bude vzhľadom na charakter navrhovanej zmeny činnosti bez vplyvu.
V záujmovom území sa činnosti, ktoré sú predmetom tejto navrhovanej zmeny, nebudú dotýkať individuálnych a skupinových záujmov ľudí (bývanie, ochrana prírody a krajiny, nútená migrácia obyvateľstva a pod.). Skutočnosť, že farma je situovaná v extraviláne neovplyvní modernizácia, ako aj samotná prevádzka pohodu a kvalitu života.
Vzhľadom na vyššie uvedené hodnotíme vplyvy navrhovanej zmeny činnosti na obyvateľstvo zo zdravotného, sociálneho a ekonomického hľadiska ako aj z environmentálneho hľadiska navrhovanej zmeny ako bez vplyvu.

ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA A PRVKY ÚSES

Prevádzka posudzovanej činnosti nemala a po realizácii navrhovanej zmeny činnosti ani nebude mať vplyv na chránené územia ani ich ochranné pásma.
Činnosťou nedochádza k narušeniu záujmov ochrany prírody a krajiny. Priamo v sledovanom území sa nenachádza žiaden chránený strom a v sledovanom území neboli zistené chránené druhy rastlín.

Prevádzka je navrhovaná v území, na ktoré sa vzťahuje prvý všeobecný stupeň ochrany, bez zvláštnej územnej alebo druhovej ochrany, a ktoré je situované mimo navrhovaných a schválených území európskeho významu, chránených vtáčích území a súčasnej sústavy malo a veľkoplošných chránených území podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Užívanie areálu na predmetnú činnosť nepredstavuje činnosť v území zakázanú.

Areál nezasahuje a ani nie je v dotyku so žiadnym prvkom ÚSES a priamo nezasahuje do ekologicky hodnotných segmentov krajiny ani nenarúša funkčnosť žiadneho prvku ÚSES. Vzhľadom na uvedené skutočnosti možno konštatovať, že navrhovaná zmena činnosti nebude mať v porovnaní so súčasným stavom nijaký vplyv na prvky ÚSES.

POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBENIA

Syntézou kumulatívnych a synergických vplyvov v predchádzajúcich kapitolách dokladujú, že výsledné komplexné pôsobenie navrhovanej zmeny činnosti je bez vplyvu, resp. s mierne pozitívnym vplyvom na ovzdušie oproti súčasnej situácii.

Výsledné pôsobenie navrhovanej zmeny činnosti neohrozí funkčnosť prvkov ekologickej stability a osobitne chránených častí prírody, ani charakter krajinnej štruktúry so zastúpením cenných a významných prvkov v dotknutom území.
Vo vzťahu k ekonomickému a sociálnemu vývoju v území je bez vplyvu, pričom výsledná záťaž na prostredie je prijateľná a zachováva jeho kvality v lokálnom i širšom meradle.

Navrhovaná zmena činnosti nie je v rozpore s právnymi predpismi Slovenskej republiky. Dodržiavanie súladu s právnymi predpismi vyžaduje kontrolu a dohľad nad realizáciou a prevádzkou navrhovanej zmeny činnosti s podmienkami stanovenými v povoľovacom procese a s dotknutými právnymi predpismi.

Vplyvy navrhovanej zmeny činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia sú opísané v predchádzajúcich kapitolách, pričom ich významnosť sa znižuje so zvyšujúcou sa vzdialenosťou od hodnotenej činnosti. Z hľadiska komplexného posúdenia očakávaných vplyvov môžeme zhodnotiť, že vo všetkých sledovaných ukazovateľov je navrhovaná zmena činnosti hodnotená ako bez vplyvu, resp. ako mierne pozitívna.

PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE

Posudzovaná činnosť nebude mať nepriaznivý vplyv na životné prostredie presahujúci štátne hranice a nenapĺňa podmienky § 40 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a kritériá uvedené v prílohe č. 13 a č. 14 predmetného zákona.

V. VŠEOBECNE ZROZUMITEĽNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Zmena navrhovanej činnosti spočíva vo výmene technológie v piatich maštaliach v rámci farmy. Výmena technológie v maštali M1 a v maštali M2 si vyžaduje demontovanie existujúcej technológie ustajnenia, odstránenie existujúcej betónovej roštovej podlahy a vybudovanie nového kŕmneho systému. Následne sa v rámci rekonštrukcie vybuduje nový vykurovací systém v podroštovej časti, ktorá sa zabetónuje a osadí sa nová celoroštová podlaha, usadia sa na nej nové koterce v počte 190 ks na ustajnenie odstavčiat v počte 5 000 ks v maštali M1 a v maštali M 2 budú umiestnené koterce v počte 190 ks na ustajnenie ošípaných vo výkrme v počte 1 960 ks na maštal. V maštali M3 sa demontuje existujúca technológia ustajnenia, odstráni sa existujúca betónová roštová podlaha, vybuduje sa nový vykurovací systém v podroštovej časti a zabetónuje sa. Následne sa osadia nové betónové rošty, na ktorých budú umiestnené koterce a válovy na ustajnenie ošípaných vo výkrme v počte 1 960 ks. Technológia kŕmenia a vetrania sa zachová a vytvorí sa technická miestnosť – kotolňa v západnej časti maštale. V maštaliach č. 4 a 5 si výmena technológie vyžaduje odstránenie existujúcej technológie ustajnenia, odstránenie existujúcej betónovej roštovej podlahy, vybudovanie nového vykurovacieho systému v podroštovej časti a jeho zabetónovanie. Následné osadenie betónových roštov, na ktorých budú umiestnené koterce a válovy na ustajnenie ošípaných vo výkrme v počte 1 960 ks na maštal.

Nová technológia vykurovania je v súlade s publikovanými Závermi o BAT (VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2017/302 z 15. februára 2017, ktorým sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) pre intenzívny chov hydiny alebo ošípaných) – pričom na efektívne využívanie energie sa ma využiť technika BAT 8. f použitie tepelných čerpadiel na rekuperáciu tepla. Výmena technologického zariadenia vykurovania je založená na princípe, ktorý bude využívať systém tepelných čerpadiel s tzv. plošnými kolektormi, kde primárny okruh systému tepelných čerpadiel získava tepelnú energiu zo zostatkového tepla tekutej hnojovice.

Projektovaná kapacita farmy nebude dotknutá a ostáva zachovaná 17 640 miest pre ošípané nad 30 kg a 5 000 miest pre odstavčatá do 30 kg.

V zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nebude navrhovaná zmena činnosti predstavovať novú činnosť.

Podľa zákona č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov a jeho prílohy č. 8 môžeme prevádzku farmy pre chov ošípaných zaradiť nasledovne:

- časť 11. Poľnohospodárska a lesná výroba, položka č. 1. b) Zariadenia na intenzívnu živočíšnu výrobu vrátane depónií vedľajších produktov s kapacitou b) ošípané - od 2000 ks (nad 30 kg) alebo od 750 ks prasníc

Ako vyplýva z predchádzajúcich hodnotení vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia, výsledný dopad možno zhodnotiť ako nepatrný vzhľadom na minimum priamych dopadov a reálnu možnosť účinne ovplyvniť hlavné riziká realizáciou vhodných opatrení. Výsledné pôsobenie navrhovanej zmeny neohrozí funkčnosť prvkov ekologickej stability a osobitne chránených častí prírody, ani charakter krajinnej štruktúry so zastúpením cenných a významných prvkov v dotknutom území.
Navrhovaná zmena nie je v rozpore s právnymi predpismi Slovenskej republiky. Dodržiavanie súladu s právnymi predpismi vyžaduje kontrolu a dohľad nad prevádzkou navrhovanej činnosti s podmienkami stanovenými v povoľovacom procese a s dotknutými právnymi predpismi.
Vplyvy navrhovanej zmeny na jednotlivé zložky životného prostredia sú opísané v predchádzajúcich kapitolách, pričom ich významnosť sa znižuje so zvyšujúcou sa vzdialenosťou od hodnotenej činnosti. Z hľadiska komplexného posúdenia očakávaných vplyvov môžeme zhodnotiť, že vo väčšine sledovaných ukazovateľov je zmena navrhovanej činnosti hodnotená ako bez vplyvu, resp. s mierne pozitívnym vplyvom na ovzdušie oproti súčasnej situácii.

VI. PRÍLOHY

1. INFORMÁCIA, ČI NAVRHOVANÁ ČINNOSŤ BOLA POSUDZOVANÁ PODĽA ZÁKONA; V PRÍPADE, AK ÁNO, UVEDIE SA ČÍSLO A DÁTUM ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA, PRÍP. JEHO KÓPIA

Navrhovaná činnosť doposiaľ nebola posudzovaná nakoľko bola uvedená do prevádzky ešte pred platnosťou zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, respektíve zákona č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Prevádzka bola povolená na základe integrovaného povolenia, ktoré bolo vydané podľa zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v roku 2006, jeho posledná zmena bola vydaná 25.3.2020 pod číslom 5437/37/2019/-9789/2020/Skr-30209/2019/371180/Z6. Prevádzka bola kategorizovaná v zozname priemyselných činností v prílohe č. 1 zákona o IPKZ pod bodom: 6.6. b) Prevádzky na intenzívny chov hydiny alebo ošípaných s miestom pre viac ako 2 000 ks ošípaných nad 30 kg.

2. MAPY ŠIRŠÍCH VZŤAHOV S OZNAČENÍM UMIESTNENIA ZMENY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI V DANEJ OBCI A VO VZŤAHU K OKOLITEJ ZÁSTAVBE

Zdroj: Google Maps 1:50 000

3. DOKUMENTÁCIA K ZMENE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Vzhľadom na stupeň projektovej dokumentácie slúžili ako podklad k vypracovaniu predkladaného Oznámenia o zmene navrhovanej činnosti informácie poskytnuté navrhovateľom (Súhrnná technická správa, stanoviská dotknutých orgánov k predmetu navrhovanej zmeny činnosti) a Integrované povolenie SIŽP č. 5437/37/2019/-9789/2020/Skr-30209/2019/371180/Z6 z 25.3.2020.

ZOZNAM HLAVNÝCH POUŽITÝCH MATERIÁLOV

- Bezák, J.: Slovensko: Hodnotenie radónového rizika z geologického podložia miest s počtom obyvateľov nad 10 000 a okresných miest s vysokým a stredným radónovým rizikom - vybrané mestá Slovenskej republiky, Orientačný IGP, ŠGÚDŠ - Geofond, Bratislava, 1994
- Čurlík, J., Ševčík, P., 1999: Geochemický atlas SR, Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôdy, MŽP, Bratislava, MŽP, Bratislava
- Gregor J.: Chránené územia Slovenska, 8, 1987
- SAŽP, Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Dunajská Streda, 2019
- SHMU, Správa o kvalite ovzdušia v SR, 2019
- PHSR obce Dolný Štál 2015-2020

ZOZNAM TEXTOVEJ A GRAFICKEJ DOKUMENTCIE, KTORÁ SA VYPRACOVALA PRE ZÁMER

Zoznam zdrojov informácii z internetu

@ http://www.enviroportal.sk
@ http://www.air.sk
@ http://www.shmu.sk
@ http://www.statistics.sk/mosmis
@ http://www.upsvar.sk
@ http://sk.wikipedia.org
@ http://www.sopsr.sk
@ http://www.katasterportal.sk
@ https://dolnystal.webnode.sk/sk/
@ http://envirozataze.enviroportal.sk

LEGISLATÍVA

§ Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
§ Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov
§ Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 410/2012 Z. z, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov
§ Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov
§ Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 398/2002 Z. z. o podrobnostiach určovania ochranných pásiem vodárenských zdrojov a opatreniach na ich ochranu.
§ Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
§ Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
§ Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody
§ Nariadenia vlády SR č. 174/2017 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti
§ Zákon č. 305/2018 Z.z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov
§ Nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 46/1978 Zb o chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd na Žitnom ostrove.

VII. DÁTUM SPRACOVANIA

Bratislava, máj 2021

VIII. MENO, PRIEZVISKO, ADRESA A PODPIS SPRACOVATEĽA OZNÁMENIA

EKOCONSULT – enviro, a. s.
Miletičova 23
821 09 Bratislava
Koordinátor:
RNDr. Vladimír Žúbor
Miletičova 23
821 09 Bratislava
zubor@ekoconsult.sk

Spoluriešitelia:
Ing. Mária Cíbová
Mgr. Jana Líšková
Ing. Martina Galovičová

.....
RNDr. Vladimír Žúbor
za spracovateľa

IX. PODPIS OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

.....
Mgr. Andrea Németh .
za navrhovateľa